

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

št. 9.

Kranj, 19. februarja 1938

Izhaja vsako soboto.
Narečnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Poživiljenje slov. kreditnega zadrugištv

Slovenski narod je bil vedno zatiran, ne samo kulturno in politično, vsi njegovi tirani so bili prepričani, da bodo mogli zbrisati slovenski narod šele tedaj s površja, ko ga bodo gospodarsko uničili. Tega so se zavedali in se še danes zavedajo oni, katerim slovenski narod zapu, oni, ki so v svojem delovanju vedno gledali samo korist naroda in ki nikdar in ob nobeni priliki niso iskali svojih osebnih koristi.

Vsak človek mora prznati, da je naše kreditno zadrugištv v zgodovini slovenskega naroda igralo odlično vlogo. Brez njega se nikdar ne bi mogel naš narod gospodarsko osamosvojiti, naši domovi bi prišli slej ali prej vsi „na boben“ in na naši zemlji bi se šopiril tujec — German. Naš kmet je bil rešen tujca — oduhu, kreditno zadrugištv ga je vzgojilo v varčevanju, s prihranki si je hotel zboljšati svoje gospodarstvo.

Križa v svetovnem gospodarstvu pa tudi ni prizanesla našim zadrugam. Mnogo kreditnih zadrug je prišlo v denarno zadrego, vseh vlagatelj se je polastil strah za denar, ki so ga zaželi; L. z potrebe zahtevati nazaj od zadrug. Na drugi strani pa so prišli dolžniki vsled krize tudi v kmečkem gospodarstvu v težek položaj, da niso več mogli odplačevati svojih dolgov. To nezno stanje, ki je tiralo našega kmeta na rob prepada, je bilo iz leta v leto vedno hušje.

Vlada je prinesla ukrepe, ki so sicer olajšali stanje kmeta dolžnika, zato pa so tem bolj hudo udarili in oslabili naše kreditno zadrugištv. Vse naše zadrug, ki so jih vodili ljudi poštenja in zaupanja, niso mogle poleg vseh svojih prihrankov zadovoljiti vlagateljev. Ti so v strahu zrlji v bodočnost, skoraj so že obupali nad svojim denarjem. Čeprav so imeli vodstvo zadrug v rokah ljudje, ki so bili v vsakem oziru varčni in predvarni, vendar ni ničesar mogo zaustaviti nezaupanja, ki so ga dobili ljudje do svojih lastnih kreditnih zadrug. Tako so vedno, četudi v malih obrokih, dvigali denar iz zadrug in ga večinoma držali doma ali pa nalagali v državne zavode. To vse je bilo precej povoda, da so se nekatere zadrug morale poslužiti — zašče te.

Tako je naš narod gospodarsko zaostal. To se je moralo rešiti na katerikoli načn.

Zadruga zveza je kot predstavnica 335 kreditnih zadrug zaprosila banovo, naj ona s svoje strani pomaga do likvidnosti naših kreditnih zadrug. Kar bi se moglo storiti pred šestimi leti z mnogo manjšimi sredstvi, so sedaj stori ljudje, ki jim je pri sruču gospodarski napredek Slovenije, z vsoto 63 milij. din. Zadruga zveza je prejela 5% obgacijsko posojilo v znesku 63 milijonov din na 20 let. Kot protivrednost za to vsoto pa je banovina prejela od Zadrugne zveze njeno terjatve iz specialne rezerve Zadrugne gospodarske banke v znesku 50 milijonov din. Obenem pa se je Zadruga zveza obvezala odstopiti do l. 1957 vsako leto svoj čist dobiček nad letnih 25.000 din. Nihte ne more dvomiti, da ta akcija ne bi uspela, saj je nedvomno največja moč zadrugištva urejeno denarno poslovanje.

Zanimivo je ob tej priliki omeniti, kako so gledali naši politični nasprotniki na vso to akcijo za sanacijo našega zadrugištva. Bili so prepričani, da nihte ne bo mogel uspeti v tem, ker so točno vedeli, kako velika vsota je potrebna, da se to stvarno izvede. Sami so imeli za to dovolj časa in prilike, pa jim to ni bilo mar, ker so se raje udinjali centralizmu, kateremu so bili najzvestejši hlapci. Da bi pa slovenski narod postavili v gospodarskem pogledu na noge, ni šlo v račun njihovim političnim ciljem. Če že niso hoteli pomagati vsem zadrugam, pa naj bi rešili propada vsaj svoje zadrug, pa jim tudi te niso bile takrat mar, temveč se šele zdaj potegujejo zanje in jih hočejo prikazati kot oškodovane, čeprav do sedaj še nikdar niso zaprosile za pomoč. Tudi sedaj so na vse mogo-

če načine slepili ljudstvo, da iz tega načrta ne bo nikoli nič. — morda še sami niso verjeli —, pa so se dobro urezali. Slovenci v svojem zupanju do narodnih voditeljev niso bili prevarani, zato bodo pa tudi vedeli, komu smejo v bodoče zaupati in komu ne.

Kaj sedaj? Ali naj sedaj takoj vsi začnemo dvigati svoje vloge, katere smo morda tako težko že čakali? Ne! Ravno nasprotno. Sedaj ni več nevarnosti za naš denar; kakor smo prej imeli zaupanje v svoje hranilnice, je sedaj na-

ša sveta dolžnost, da še naprej pri njih zbiramo svoje prihranke. Saj so to naši slovenski zavodi, denar je naš, težko zaslužen z našimi žulji, pa naj potem s svojim denarjem red mo razne nam tuje denarne mogotce? Ne! Dovolj je, če mora slovenski denar po sili zakona oplajati druge pokrajine, denar, ki smo si ga sami zaslužili, lahko rečemo pritrkali od ust, naj ostane doma v procvit naše slovenske skupnosti!

Krščanska dobrodelnost v Kranju

Vincencijska družba v Kranju je imela v nedeljo, dne 13. t. m. svoj deseti redni letni občni zbor. Odbor je polagal račune v svojem delovanju v preteklem letu.

Med letom je bilo 14 rednih odborovih sej, pri katerih so se stalno reševale prošnje revežev in pomoči potrebnih iz Kranja in iz vsaki kranske župnije. Skušalo se je vsakomur pomagati in mu lajšati njegovo gorje. Razdelilo se je siromakom vse, kar se je prejelo od plemenitih dobrotnikov, ki so se izkazali blagohotno naklonjeni ob nabiranih akcijah, saj so imeli vedno odprto srce in darežljivo roko za trpečega sobrata. Vincencijska družba skrbi predvsem za uboge otroke v Marijanišču, izmed katerih jih je 16 v predšolski dobi in 20 ljudsko šolskih otrok. Zavod vzdržuje 14 sirot popolnoma brezplačno, oskrbnina za ostale je pa tudi za te težke čase splošne dragine zelo malenkostna, saj znaša mesečno komaj po 100 do 150 din.

Dvakrat na leto priredi Vinc. družba obdaritev za svoje reveže in to o veliki noči in za sv. M klavža.

Pri teh obdaritvah je bilo obdarovanih poleg otrok v Marijanišču tudi mnogo podpore potrebnih družin.

Za Veliko noč se je razdelilo med 156 družin 200 kg mesa, 93 kg slanine, 471 kg bele moke 15 kg sladkorja in 200.— din v gotovini v skupni vrednosti 4.528,50 din.

Za zimo so dobili reveži drva. 10 sežnjev bu-

kovih drv za 2120 din se je razdelilo 64 družinam.

Jesenski pridelki, nabrani po okoliških vaseh, so se sproti razdelili najpotrebnejšim.

10. decembra preteklega leta je bila Miklavževa obdaritev. Reveži so dobili zopet živila in zimsko obleko ali perilo. Obdarovanih je bilo 145 revežev oziroma družin. Poleg nabranih živil in blaga se je porabilo za to obdaritev še 7.700.— din.

Izven omenjenih glavnih obdaritev je prejelo podporo v žvilih nad 50 družin in v denarju 32 oseb v skupnem znesku 2.080.— din. Redno mesečno podporo je dobivalo 9 oseb.

Da pa je mogla Vinc. družba v toliki meri deliti podpore so morali biti tudi viri njenih dohodkov precej bogati.

Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da so znašali dohodki v preteklem letu 26.188.— din in stroški so bili prav tolikšni.

V kratkem je tu podan pregled dela Vinc. družbe. Iskrena bodi zahvala vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali, da je bilo siromakom trpljenje, odboru pa delo olajšano.

Morda uspehi odborovega dela na zunaj niso tako vidni, da bi mogli odtehati ves trud in poplačati vse izkazane dobrote, vendar pa bo di v vsakem trdna zavest, da je njegovo delo ali njegov dar videl in se ga veselil Oni, ki ga ne bo porabil ampak ga povrnil z bogatimi obrestmi.

Vsem in vsakemu prav iskren „Bog plačaj!“

Nove vozne ugodnosti

Prometni minister je dne 1. januarja 1938 izdal odločbo, s katero se splošni pravilnik o voznih in prevoznih ugodnostih, ki je sedaj v veljavi, v nekaterih točkah spremeni odnosno dopolni.

Sedaj je priznana vozna ugodnost zdravnikom stažistom, usmiljenkam in sestram pomočnicam v državnih ali banovinskih bolnicah, delavcem in dninarjem in njihovim družinskim članom, vsem tem šestkrat na leto. Zdravniki stažisti imajo za 50% znižano vozno takoj z vstopom v staž, ostali po enem letu, delavci in dninarji pa po 3 letih neprekidne drž. ali banovinske službe.

Za upokojenca je zelo važna sprememba, da imajo sedaj, kakor tudi njihovi družinski člani ter duhovniki pravico do neomejenega

števila potovanj s 50% popustom na progah do 20 km razdalje. Te ugodnosti se jim ne štejejo v število potovanj, ki jim je določeno na 24, oziroma 6.

S tem je prav gotovo ustrezno mnogim, ki so doslej plačevali celo vozno za krajše proge, ker so ugodnost 50% popusta vedno hranili za daljše proge. Pri tem pa je škoda samo v tem, da je relacija 20 km. skoraj premajhna, ker se bodo s to olajšavo mogla koristiti na primer za pot v Ljubljano samo oni do Gorenje vasi — Reteč, Jevnice, Homca pri Kamniku, Vrhnike, Preserja in Šmarje — Sapa. Mogoče se bo dalo temu pomagati na ta načn, da se bo kupila vozovnica za relacijo 20 km, naprej pa podaljšala v vlaku brez popusta, kar bo še vedno prišlo ceneje.

Sleparije tvrdke Teibl & komp.

Pod tem naslovom je dne 9. in 10. februarja 1938 poročalo dnevno časopisje o zanimivi sodni razpravi, ki se je vršila pred ljubljanskim okrožnim sodiščem zaradi prevar pri kokainu, moki, žentivah, izmamljanju denarja, z neobdavnim sladkorjem, ki se ga je glasom obtožnice in trditve obtoženca izvažalo iz državnih tovarn.

Obtožnica, ki je bila zelo obširna, je obsegala 20 točk in je čitanje trajalo eno dobro uro. Teibl je svoja dejanja delno priznal. Govoril je o tajni osebi, ki da je zaupna in ki mu je iz Belja dobavljala neobdavnčen sladkor. Ta sladkor je on potem dobival po železnici pod imenom „moka“. Izdajal se je za dvornega dobavitelja in je izvalil večje količine moke pri Gorjancu v Kranju. Iz opreznosti je g. Gorjanc uvedel še telefončne poizvedbe in tako onemogočil sleparksko kupčijo. Več oseb v okolici Ljubljane in posebno po Gorenjskem je opeharil za visoke svote. Njegova družabnica Vin-

cencija Blatnikova se je zelo premeteno zagovarjala in je pretežno vse zanikala. Vse priče pa so oba pokopale. Obtoženec je g. Andreju Lombarju v Ljubljani ponujal kokain in nato še sladkor. Na vprašanje je vztrajal, da je res prodal mnogim trgovcem sladkor iz Belja. Na vprašanje, zakaj ni dobavil sladkorja trgovki Kušanovi v Ljubljani, je odgovoril, da je zaradi preiskave dobavo prekinil. „Moral sem osebno obvestiti zaupnika in smo prenehali z dobavami sredi novembra.“ Na zadevno vprašanje je odgovoril še to-le: „Imena trgovcev, ki sem jim res prodal sladkor ne navedem. To je moja poslovna stvar!“ Drž. tožilec dr. Fellahar ga je vprašal, zakaj ne, če so kupčije poštene? Pranilec dr. Maček: „Zakaj? Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.“ Drž. tožilec: „Bo pa zanje 10 let sedel.“ Branilec: „Tudi taki ljudje imajo svojo čast.“ Obtoženec: „Kar je Andrašič v Kranju dobil nezatršarjenega sladkorja, bi moral biti ta obsojen najmanj na dvalet let.“

Priča g. Avguštin iz Skofje Loke, ki je bil tudi izpostavljen tej obrtni prevari, je napravil po svojem pričevanju na gg. sodn ke apel: „Gospodje! Prosim, da bi ga prav ostro obsodili, to v svarilo proti takim sleparjem, ki jim naše slovensko ljudstvo vedno naseda.“

Čudovite sanje

Cerklje, 16. II. 1938.

Neuki ljudje so včasih — tako pravijo — veliko dali na sanje. Najmodernejši izobraženci pa sanje tudi zelo cenijo in se nanje bolj zanesejo, kot na sebe in verodostojne ljudi. Pri nas je bilo nekoč tako: Nadebudni mladenič je sanjal svetovne zanimivosti. Videl je, kako bivši občinski tajnik, s katerim je napredni svet včasih prepeval, brez ključev jemlje iz zaklenjene omare gumijaste kroglice. Napredni in izobraženi mladenič takoj odhiti na cerkljansko oddajno radio postajo ter sporoči naprednemu svetu veselo novico. Čez par minut že prifrči iz Kranja z naprednim aeroplanom naprednjakar-somišljenik našega mladeniča. Vesel plane v občinsko pisarno: „Kolikor hočete, dobite, samo kroglice sem. To bo senzacija. To jih bomo te ljudi! Niti misli ti ne bodo mogli na teje volitve, še v Kranju ne! Pa še v časopise jih bomo dali, da tako malo skrbijo za občinsko imovino.“ Za par kovačev dobi Kranjčan vse kroglice. Od veselja mu srce toče po prsah. „Čez sedem let vse prav pride, tudi te kroglice. Če bi se primerilo, da bi res še kdaj bile tajne volitve — v Cerkljah ne bodo mogle biti, pač v Kranju, bodo te kroglice dobro služile.“ — Brž prebrskata še nekaj zapisov. Nekje vidita, da je bila ena občnska seja v aprilu. To bo tudi senzacija: Zadnja seja v aprilu (čeprav je bilo vseh sej v l. 1937 celih 12). Potem tožita, kako težko starši zmagujejo študiranje svojih otrok, posebno če ni šdiranja ne konca ne kraja. — Ko med udrihanjem čez slabe gospodarje na občni brskata po aktih, nekdo potrka na vrata. Oba se prestrašita. Naš mladenič pogleda in vidi, da ga domači klčejo h koslu. — Ko so občinski očetje slišali o teh sanjah, so šli gledat volilne kroglice in druge sanjske zanimivosti. Spoznali so, da ne smejo tako lahkoverno verjeti sanjam kot nadebudni mladenič in kranski naprednjakar. — O priliki morda še še kaj o drugih zanimivostih teh sanj.

Kaj pravite, g. urednik?

JNS režim je v naši ožji domovini zelo trmast in kar noče in noče s površja zemlje. Uspehi tako nč ne more in ne more pokazati drugega, kot svoje dične poslanke, kateri romajo zastoj iz kraja v kraj. Pa ne zato, da bi pomagali, ampak zato da udrihajo, in udrihajo pa tolažijo svoje ovčice o njihovem režimu, ki ga je že davno vzela „... zima, mraz“, ali pa — pomladna slana, če hočete.

So pa po naši od jeenesarjev izmозgani zemlji še tudi nekatere druge nacionalne cvetke, katere nagajajo, kadar le morejo; s tem pa javno prznavaajo, da ne marajo spoštovati zakone. O njihovi „diktatorski“ širokogrudnosti sploh ne govorimo, ker pa ne morejo svojih metod razkazovati in vršiti v širši javnosti, so jih sprotno rezervirali za delokrog svojega ožjega delovanja.

Tako je na nekem šolskem zavodu lepo delovala narodna organizacija. Občni zbor je izdelal za nove funkconarje sposobne in delavljne fante. A ni bil vrag, da je „ata“ tega zavoda stal v poziciji do teh dijakov, če gremo na politično polje. Svobodno izvoljenih odbornikov po svoji JNS liniji ni mogel in ni mogel potrditi. In kaj sedaj? Segel je po Perini sablji, ki leži sedaj zarjavela v pokoju. Ta odbor je enostavno anuliral, postavil novega, čigar člani so politično njemu simpatični. Eden od bivših funkcionarjev, ki je proti vsemu temu nesvobodnemu postopanju protestiral, je pa moral vzeti cul, šolski zavod zapustiti in na srečno

pot — drugam, kjer bo morda našel vsaj žoli toliko potrebno nepolično atmosfero.

Kaj pravite na to g. urednik? Povdarjam pa, da ta slučaj to pot ni zrastle na kranjski gimnaziji.

Duh „enakosti in bratstva“

Smartin, 15. II. 1938.

Zadnje soboto smo zopet enkrat mogli ugotoviti, kako lepo se razvija duh „enakosti in bratstva“ med našimi dičnimi vitezi — sokoli. Do zdaj so vedno naglašali veliko medsebojno razumevanje in enotnost duha, ki vlada v njihovih vrstah, kar jim nismo skušali nikoli ovreči. Dejanja pa nam kažejo ravno nasprotno. V medsebojnem pozdravljanju se je po naši vasi razleglo njihovo divje „zdraaaavvvoooo“. Ker pa se jim zdi, da je ta pozdrav zadnje čase postal premalo učinkovit in da ljudje nimajo več tistega „spoštovanja“ do njihovega pozdrava, so začeli ugibati, kako naj si zopet priborijo veljavo, če ne drugod pa vsaj v pozdravljanju. In brihtne glave so sklenile, da se bodo odšli naprej pozdravljali raje z drugimi pozdravi, ki niso pri poštenih ljudeh v navadi. Tako smo v soboto poslušali v neki gostilni, kako se sokoli v veliki medsebojni „enakosti in bratstvu“ pozdravljajo z barabami, svinjami in podobno. Tudi to je svojevrstno pozdravljanje, ki pa našim ljudem ravno tako malo ugaja, kot njihovo izzivajoče „zdraaaavvvoooo“. Napredek je pa le! Kar tako naprej, legije, v „enakosti in bratstvu“!!!

Lažnjivcem je ura odbila!

Ameriški kriminalist John Larsen je izdal zanimivo knjigo: „Laž“. Ta knjiga, ki jo je izdal v založbi Harvardove univerze v državi Illinois, ima zelo praktičen namen. Pomagati hoče preiskovalnemu sodniku pri zasliševanju obtožencev, ki taje zločine. Na temelju sprememb krvnega pritiska je zdaj mogoče popolnoma točno ugotoviti laž in resnico. Avtor uvodoma razpravlja o laži sploh. Laž je dedna človeška lastnost in zelo priljubljeno sredstvo v zadregi. Otroci in divjaki so stalno prepričani, da je dobra resnica samo za prijatelje, dočim prideš v okoliščini sovražnikom samo za lažo. Zdaj je izgubila laž svoj pomen v javnosti. V XVI. stoletju so smatrali laž za predpogojo dobrega odvetnika in zdravnika. Bacon je celo trdil, da potrebuje malo hinavstva tudi pošten človek. Lahko je sicer iskren, mora pa znati prikrivati veselje in žalost, da se ne bi okoristili s tem njegovim sovražnikom. Našim dičnim vitezom in našim sovražnikom je laž v vsakem primeru hinavstvo temveč premagovanje. Op. uredn.) Kazenska oblast v Ameriki se zanima zdaj za laž, če more razkrinkati zakrknjenega zločince. Nova fiziološka merila so objektivna in zanesljiva, ker so zgrajena na nedvomno znanstvenih načelih. Če se laže človek nezavedno, kar je večini prirojena lastnost, „lažejo samo

usta, dočim potrjuje ostalo telo resnico.“ A zavedna smotrna laž je vedno sad notranjega fiziološkega napora. Merila ugotavljajo v tem primeru spremembe pri dihanju, utripanju srca in krvotoku. Mnogi zločinci se javijo bolne, kadar je treba pred sodnike.

Larsen nasvetuje preiskovalnemu sodniku 10 vprašanj, ki jih mora postaviti obtožencu v določenih presledkih. 1.) Ali hočete vi prestatiti to zaslišanje? 2.) Ali ste kadilec? 3.) Ali vam ni nerodno v tem stolu? 4.) Kako vam ugaja zvočni film? 5.) Ali hodite vi plesat? 6.) Ali ste vi ukradli 20 dolarjev, kakor trdi obtožnica? 7.) Ali se niste vi zdaj zlagali? 9.) Ali ste bili kdaj poprej kaznovani z zaporom? 10.) Povejte zopet, ali niste vi ukradli 20 dolarjev?

Aparat beleži spremembe pri krvnem pritisku, če osumljenec laže. Larsen je prepričan, da bo kmalu rabil njegov aparat sleherni preiskovalni sodnik, morda celo v Kranju.

Smrtna nesreča mlinarja

Kakor blisk se je v soboto proti večeru razširila po Retečah in spodnjih vaseh, pa tudi prav gori do Škofje Loke, strašna novica, da je postal žrtev nenavadne nesreče 60 letni mlinar Kermelj Franc iz Reteč pri Škofji Loki. Tonče, njegov najmlajši sin, si je dal nekaj opraviti zunaj pri kolesu. Opazil je, da s kolesom aekaj ni v redu. Zato je šel pogledat v mlin, kaj je. A tu je zagledal svojega očeta, ki je ležal nezavesten in ves v ranah v žlebu pod vretenom, ki goni stopo. Skušal ga je rešiti, a ni šlo, ker je vreteno pretežko. Zato je poklical svojo mater in sosede, ki pa so precej oddaljeni. S skupno močjo so dvignili vreteno, izpod njega pa so potegnili nesrečnika vsega krvavega. Ročice, ki so ga najbrže zbile, da je padel pod vreteno, so mu zadale več smrtnih ran, zlasti po glavi. Vreteno pa mu je strlo prsni koš. Prenesli so ga v hišo. Tu se je zavedel. Zavest pa je trajala le par minut. Gospod župnik, ki so takoj prihiteli, so ga dobili že unmrjakega. Podelili so mu sv. poslednje olje. Pred božji prestol pa ni stopil nepriljubljen, saj je prejel vsak mesec sv. zakramente.

Kermelj je bil zelo dober gospodar in nad

Ostanki:
flanel, barhenta, platna, volnena in svilnena blaga, popelina, štofov itd.
po polovičnih cenah
Naslednje prodaje: 1. 19. februarja ob 9. uri v nedeljo 20. februarja ob 4. uri popoldne 3. 21. februarja ob 9. uri v nedeljo 4. 23. februarja ob 4. uri popoldne
Ivan Savnik, Kranj
Oglejte si naše izložbe!

vse vzoren katoličan. Družina bridko objokuje svojega očeta. V družbi je bil povsod dobrodošel radi svojega veselega značaja. Bil je poštenjak, da malo takih. V krestni knjigi rešetke fare je zapisano, da mu je žena darovala v 36 letnem dolgem zakonu 15 otrok. Bog pa je to družino tudi blagoslovil. Devet še živih otrok mu je bilo v ponos. Vsi so v dobrih službah, razen dveh, ki sta še doma radi mladosti. Vsi so vneti prosvetni delavci in pevci.

V nedeljo pred njegovo smrtjo se je poročil njegov najstarejši sin. Zgradil si je svoj lastni dom. V nedeljo je mislil sprejeti mlada dva na svojem domu, a sprejel je svoje kropile.

Kako se je nesreča zgodila nihče prav za prav ne ve, ker ni nihče videl.

V torek dopoldne so ga pokopali. Takega pogreba Reteče še niso videle. Nobeno oko ni ostalo suho. Jok domačih pa je vsem pričal, kako jim je bil drag. Na mu bo lahka zemlja!

PODRUŽNICA ZVEZE ABSOLVENTK KMET. GOSPOD. SOL ZA GORENJSKO.

Je na svoji seji dne 6. februarja sklenila, da se redni občini zbor podružnice vrši dne 20. marca t. l. ob 10. uri v Ljudskem domu v Kranju.

Ob 9. uri (pred občnim zborom) pa se vrši splošno zborovanje kmečkih žena in deklet. Posebno toplo so vabljena dekleta organizirana v M.K.Z. Vse žene in dekleta iz cele Gorenjske, t. j. iz kamniškega, loškega, radovljiškega in kranjskega okraja prosimo, da se zborovanja množtevno udeležijo.

Govornikov bo več in se bodo obravnavala zelo važna vprašanja.

Podružnica za Gorenjsko:
Franja Brodar, l. r.

Tedenske novice

KRANJ

Podružnica SPD v Kranju priredi v sredo dne 25. februarja ob 20. uri v gimnazijski telovadnici javno predavanje s skioptičnimi slikami o temi „Nazaj k naravi“. Predava znani alpinist g. Uroš Zupančič.

Dijaki kranjske gimnazije prirede v soboto dne 19. februarja ob pol 9. uri in v nedeljo 20. februarja, ob 4. uri popoldne komedijo v 5. dejanjih Revizor.

Ker je čisti dobiček namenjen podpori dijakov, mislimo, da bodo Kranjčani in okoličani tolko zavedni, da se bodo dijaške prireditve pmoštevno udeležili.

Obrtna razstava. — Kranjski teden. Ker se je svojčas osvojilo mnenje, naj se obrtna razstava priredi takrat, ko bo nova šola dograjena, je te dni razstavnj odbor za obrtniški delokrog

Beg mikrobov. Roparski roman? Roparski že, vendar ni romanu ni podobna ta zadeva, kajti mikrobi (bacili, bakterije) so povsod. Tudi v ustih med zobmi. Saj kar prežijo na ugodno priliko, da bi uničili zobe. Redna nega zob s Chlorodontom prežene mikrobe iz ust. Toda le s t a l n a nega varuje zobe pokvare. Chlorodont zjutraj — Chlorodont predvsem zvečer! Potem ostanejo zobje zdravi! Domači proizvod.

razmotrival o stvari. Ker bo predvidoma splotje dograjeno to jesen, bi torej kazalo to zamisel uresničiti. Zadnja razstava je pokazala, da so izdelki domačega rokodelca res ustrežajoči, obenem smo pa videli, kaj se doma lahko napravi. Za razvijajočji Kranj pa bi kazalo pokazati še več, tako vse ostale panoge, kmetijstvo, mlekarstvo, čebelarstvo, trgovino, tekstilno industrijo, skratka vse, kar naša Gorenjska izdeluje. Zanimati bi bilo treba tudi vse panoge, ki se ukvarjajo s kakimi posebnimi izdelki. Tudi prosvetne in kulturne organizacije naj bi čim tesneje sodelovale. Tako bi se stvoril res praznik vseh slojev, da se pokaže njih življenjska moč in napredek. Za izpeljavo te zamisli pa bi najbolj poklicana občina.

Čevljarji! Znani strokovni učitelj g. Steiman je obvestil združenje, da namerava v tem letu izvesti tri porčne ekskurzije in sicer: 2. maja v Trzic, ogled tovarne Peko in Runo. 7. junija v Celovec, ogled tovarne za usnje g. Neunerja. 9. julija v Sevnico, ogled tovarne g. Winkle.

Prijave sprejema Združenje, kjer dobi vsak potrebne informacije.

Skupno združenje obrtnikov Kranj.

Ustanovni občni zbor podružnice društva „Združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije“ za sodni okraj Kranj ne bo v nedeljo 20. februarja kakor smo poročali v zadnji številki „Gorenjca“, marveč je preložen na poznejši čas.

Za neveste!

velika izbira šopkov, venčkov, pajčolanov, belih rokavic in nogavic, krasnih torbic in raznega svilenega perila.

za ženine:

srajce, kravate, nogavice, rokavice. Pravkar pripela velika pošiljka klobukov.

Silka
Kranj
Oglejte si naše izložbe in pasažo!

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Calje)

Bodite pozdravljeni v imenu Gospodovem!

Hartman je rdel in bledel, ko je čital škofovo pismo. Jeza ga je kar lomila, rad bi klet in robantil, rad bi zagnal poslanca skozi vrata. Toda pamet mu je narekovala drugače. Obrnil se je k plemiču Johanu in se mu globoko priklonil.

„Sporočite prečastitemu gospodu škofu, da se zahvalimo njegovi modrosti za pozornost, ki nam jo izkazuje. Prosim, sedite na onile stol in se odpočijte, kuhar vam takoj prinese okrepčilo.“

Johan pl. Goldberg je sedel na stol in od začudenja ni mogel priti do besede. Po škofovih besedah in po pritožbi blejskih kmetov sodeč je misli, da pride med tri razbojnike in se je bal, da ga Hartman ne pobije, ko bo bral pismo. Pa se je motil. To so trije plemiči, vredni vse časti. Posebno ta Hartman Kraig! Visok, vitez, s skodranimi zlatimi lasmi in milimi modrimi, skoro otroško nedolžnimi očmi. Še bolj se je čudil, ko mu je kuhar začel znašati na mizo jedil in je Puchemil prinesel izbornega vina.

„Postreži tudi spremljevalcem.“ je klical Jurij Kraig za kuharjem.

„Glejte, dobri ljudje so.“ je mislil poslanec in v mislih že skrojil poročilo, ki ga bo nesel škofu.

Hartman je prisedel in ga hinavsko spraševal:

„Uporni kmetje so torej nesli pritožbo našemu vzvišenemu gospodu? Glejte, zlobe je res vsepovsod polno.“

„Da.“ je pritrtil poslanec in se mašil s pečenko, zraven pa prilival kraško vino. „Ljudje so mi po poti povedali mnogo stvari o vas, le pohvalil vas ni nihče. Bal sem se že, da se bom moral tudi jaz pritožiti v Briksnu čez vas, a zdaj vidim, da mi tega ne bo treba. Vseeno bom moral po škofovem naročilu ostati par dni pod vašo gostoljubno streho, če vam ne bom nadležen gost.“

Hartmanu je zaigral okrog usten porogljiv nasmeh, ki ga pa poslanec ni opazil. Vstal je in se priklonil poslancu.

„Velika čast je za nas, da homo imeli takega gosta. Ne boste se dolgočasil. Priredim lov, boste vsaj videli, koliko škode nam naredijo tatinski kmetje v loviščih.“

„Ne zamerite, gospodje, lova ni treba prirejati zaradi

mene. Star sem že in se mi ne ljubi tekatj po hostah.“

„Kakor želite.“ se je navidezno nerad udal Hartman. „Kar se pa tiče grdega postopanja s kmeti, se boste kmalu uverili, kako je. Jutri zjutraj pokličem biriča, ki so mu nocoj bohlnjski kmetje brez vsakega povoda zadalj globoko rano z mečem v desnico.“

„O, napadajo vas? Ali je to mogoče?“ se je čudil poslanec. Hartmanu je zmagovalen smeh preletel obraz.

„Tako je in nič se ne da spremiti. Nikoli nisem mislil, da si kdaj ne bom življenja v svesti, če se podam med podložnike. Strašne stvari se nam obetajo in mi se jim ne moremo ubraniti. To je pa vendar grdo, neplemiško, da bi zavilnel orožje nad neoboroženim kmetom.“

„Plemeniti ste.“ je rekel poslanec in si obrisal mastna usta. „Povedal bom to briksnkemu škofu.“

Hartman je pobral figure z igralne deščice in prijel kocko.

„Da nam bo večer hitreje prešel, povabim tudi vas, častiti vitez k igri, s katero si po samotnih gradovih preganjamo dolgečas.“

Vitez je prisedel in začel so igrati. Kocka je ropotala Jurij Kraig je spet dobil igro.

„Vraga. Osemkrat v enem večeru.“ se je čudil Hartman.

Jurij se je nasmehnil in je takoj spadal obraz od bolečine, ker ga je ranjena noga silovito zabolala.

Pozna noč je že bila, ko se peljal poslanca v sobo za goste in se po dolgem razgovoru razšli. Ranjeni Jurij je ostal kar v sobi, ugasnil je lojevo svečo, zaspatj pa ni mogel zaradi bolečin.

Hartman je odšel v svojo sobo v stolpu. Naslonil se je na lino in gledal po jezeru. Bila je prelepa, lunojasna noč in Hartmanu je silna tesnoba objela srce. Zdelo se mu je, da čuje z jezera popevko italijanskega pevca. Pa takoj je odgnal to misel, pogledal je po spečih tlačanskih kočah in je jezno stisnil pest.

„Čakajte, hudiči, jaz vam pokažem!“

VII.

Nedeljskega popoldneva so jezili trije možje skozi Lipnico proti Brdom. Dolgi, črni plašči so jim viseli čez ramena, prvemu med njimi je objemal pas pripasan meč.

Konjji so šli počasi in možje se niso menili, da bi jih priganjali. Molče so se pomikali naprej, na širokokrajnih klobukih so se jim obešali težki šopki.

Prvi je pretrgal mučni molk sivolasi stavec.

„Presneto se že danes pot vleče. Dvajset let in še več nisem bil na Brdih. Včasih me je Hribar poznal, tedaj

ko sva bila še oba mlada. Ravno tedaj sem ga zadnjkrat videl, ko se je oženil in so mu odstrigli lase.“

„Gotovo vas bo poznal, saj ste še čvrsti, oče.“ je dejal drugi.

„Dokler sem bil čvrst, te nisem nagovarjal za ženitev. Zdaj pa so moje roke oslabele, ne morem več držati plužnih ročic, ne vihletj kose in sekire. V naših bregovih pa je trela močn h rok.“

„Minca, bo prava za k nam.“ je menil sin, svobodnjak Matija z Jamnika.

„Ahm.“ je kimal stavec. „Danes zasubimo, pa bo. Bračila se te ne bo, to vem. Izpod tlačanske strehe pride spet na svobodnjaški dom.“

„Da bi le gospoda ne zoprvala.“ je vzd hnil ženin.

„Svobodnjaki smo in se ne meamo za nikogar. Oskrbniku v Loki sem dolžan plačati t ste goldinarje davščine. Če mu to v redu odrajtam, mi nikjer ne more nagajati.“

„Meni ne, meni ne.“ ji hitel sin. „Na Waldenburgu bo šlo težko.“

„Saj ne morejo ubraniti.“ se je oglasil ženinov prijatelj in drug Boštjan.

„Saj veš, valpet Ziga, ta bo kuril grofu.“ je vzdihnil Matija in svatovsko lice se mu je zmrčalo.

„Valpet postopa za njo, kajne?“ je vprašal oče.

„Da.“ je pritrtil s n in v opravičilo pristavil: „Ona ga ne mara.“

„Aha. Ti jo hočeš imeti na vsak način?“

„Dekle me ima rado. No, saj se bo danes izkazalo. Če me ne mara — Ah, saj ona ni edina deklica v dežel.“

Oče je zmajal z glavo.

„Čudna je današnja mladina. Ko sem se jaz ženil, bi razbil glavo vsakomur, kdor bi drznil vreči pogled za mojim dekletom.“

„Če te ne mara, je pač vse zaman.“

Spet so umolknil. Pot se je vlekla po ovinkih. V dolini so ponižno čepel Vošče, k bregu se je stiskala kopica tlačanskih koč. Sredi vasi se je široko šopiril svobodnjaški dom mogočnega Jurčka. Stari Matija je gledal mogočno domačijo. Popravil je streмена in vprašal sina:

„Ali Jurček še živi?“

„Se.“ je pritrtil sin, misli so mu bile pa daleč drugod. Snubitev in svatba, lepo življenje na mogočni domačiji. Minca in valpet Ziga, vse mu je šlo po glavi. K valpetu Zigi so se mu misli vračale vedno znova, če se je še tako branil. Tegoba mu je zalila dušo do vrha. Onemogel srd ga je prevzemal, roka se je sama od sebe stisnila v pest.

„Da bi ga zlodej vzeli!“ je želel tako iz srca, da še nikdar tako.

Težka nesreča matere devetih otrok. V torek dopoldne je šla iz Senčurja v Kranj 43 letna žena cestarja Marija Draksler. Na cesti na Klancu se ji je na ledu, ki je bil posut s snegom, spodrsnilo, da je padla in pri tem dobila poškodbe na glavi in močan pretres možganov. Reva je obležala nezavestna na cesti. Poškodovano je našel nek posestnik iz Senčurja, ki je o nesreči avtomobilno kranjsko reševalno postajo. Reševalni avtomobil je je takoj peljal k zdravniku g. dr. Novoselskemu, ki pa je ugotovil pri poškodovanki smrtnevarne poškodbe, zato je odredil takojšen prevoz v bolnišnico.

Radi prevar in goljufij so ga aretirali. V torek večer so aretirali v nekem kranjskem hotelu 32 letnega trgovskega zastopnika O. Adolfa rojenega v Celovcu, ki je obdolžen, da je v mnogih krajih Slovenije in tudi Primorja za račun svoje tvrdke prejel denar za naročeno blago, denarja pa ni izročal marveč ga je porabil za svoje namene. Aretirane so oddali v zapore kranjskega okrajnega sodišča, odtod pa ga bodo odpeljali okrognemu sodišču v Split, ki ga je že dolgo časa iskalo radi goljufij in prevar.

Original DINGAC zajamčeno pristno sladko črno vino, zdravstveno priporočljivo za slabotne, slabokrvne in rekonvaliscente EDINOLE PRI PETERLINU.

Prosvetni večer bo v četrtek zvečer ob 8. uri v Ljudskem domu v Kranju. Povabili smo priznanega govornika in potpisca prof. Jankota Mlakarja, ki nas bo popeljal v „Deželo polnočnega sonca“ v polarne kraje. Vsekakor bo to eden najzanimivejših prosvetnih večerov v letošnjem letu in vsakomur, ki ga bo zamudil, bo lahko žal. Predavanje bo spremljalo blizu sto krasnih diapozitivov. Vabimo vas.

Esperantsko društvo „Zelena zvezda“ Kranj. Pred letom dni se je v Kranju ustanovilo esperantsko društvo in začelo zbirati moči v idealističnih in interesnih svetovnega jezika „esperanta“. Po zaključku prvega začetnega tečaja se je na ustanovnem občnem zboru osnoval odbor, ki je tekom leta priredil še en tak tečaj s prav dobrim uspehom. Od dveh tečajev imamo danes v Kranju in okolici že okrog trideset ljudi, od katerih so nekateri prav dobro drugi pa vsaj delno zmožni esperantskega jezika. Mesto Kranj si lahko šteje v čast, da tudi v tem pogledu, kar je tujsko-prometnega značaja, ne zaostaja.

Društvo bo imelo v nedeljo 20. II. ob 10. uri dopoldan v kranjski gimnaziji svoj drugi redni občni zbor, na katerega so vsi vabljeni.

Mednarodna obrtniška razstava se bo vršila letos v Berlinu in sicer od 28. V. do 28. VI. t. l. K udeležbi je povabljen tudi obrtništvu naše države. V Sloveniji se je že osnoval odbor, ki mu je na čelu predsednik Zavoda za pospeševanje obrti g. Ivan Ogrin poleg zastopnikov obrtnega odseka zbornice TOI in obrtniških organizacij in drugih strokovnjakov. Ker je čas zelo omejen, sklicuje Skupno združenje obrtnikov v Kranju sestanek vseh obrtnikov za v nedeljo 20. februarja ob 9. dop. v svojem lokalu, na katerem se bodo pretresala vsa vprašanja glede udeležbe in priprave razstavnih predmetov.

Klub Sedejeve držine v Kranju vabi vse svoje člane, prijatelje in izseljence iz krajev ob Soči in Adrijani, da se udeležijo sv. maše za pok. našim bratom — Lojzeto Bratušem —, ki bo darovana v nedeljo dne 20. t. m. ob 8. uri v farni cerkvi — ob obletnici njegove nasilne smrti. Pok. Lojze je bil eden izmed najidealnejših kat. prosvet. delavcev na Goriškem, zato smo dolžni, da se ga vsaj ob obletnici v molitvi spomnimo.

ŠKOFJA LOKA

Dve novi sveti maši. Loška fara je ena izmed tistih slovenskih far, ki da našemu slovenskemu ljudstvu največ duhovnikov. Pred leti smo imeli Ločani veliko čast, da so pristili k prvi daritvi v naši cerkvi, kar trije novomaš-

niki v entem letu. L. 1936 je bila zopet pri nas nova maša. A letos bosta zopet k oltarju sv. Jakoba pristopila dva gospoda novomašnika. To sta gg. Ivan Javornik in Ivan Kopač, oba iz naše fаре. Gospodoma želimo obilo božjega blagoslova.

Cudne vesti. Ker gotovi ljudje nikakor niso mogli doseči svojega namena s tem, da so stalno raznašali vesti, da bo vlada včasih padla, so sedaj začeli glodati drugo kost, s katero drže v stalni vznemirjenosti svoje „vernike“ pa tudi nekatere „nevernike“. V mestu in okolici se že dalj časa širijo vesti, da ni več dolgo do tega, ko bo vlada dala zapreti razne domove in razpustila njihove viteške organizacije. To ba je iz maščevanja, ker je JNS zaprla pred leti prosvetne domove. Od kje prihajo direktive za take vesti, nam sicer ni točno znano, a uginiti je kaj lahko. Tudi vzrok širjenja takih vesti, za nas ni nikač skrivnost.

Sijajen uspeh. Kakor smo zadnjič omenili, je naš fantovski odsek poslal na tekme ZFO par dobrih moči za slalom in smuk. Med njimi tudi Marjana Masterla, ki je zasedel v silni konkurenci v smuku častno 7. mesto, slalomu častno 6. mesto, v skupni kvalifikaciji pa tudi 6. mesto. Če bi bil vajej terenov, kakor so na Črnem vrhu, bi bil gotovo v alpski kombinaciji kaj trd oreh tudi jeseškim kanonom. Ze sedaj je v slalomu tik za njimi.

Nogo si je zlomil. V petek ki je zlomil nogo pri delu v vasi Breznica Gregor Skrlj iz Škofje Loke. Zlomil si jo je na dveh mestih. Prepeljali so ga v bolnico.

BREG PRI KRANJU

Naša gasilska četa ponovi na splošno željo občinstva veseloigr „Dva para se ženita“ v nedeljo 27. februarja ob 3. uri popoldne v gasilskem domu. Kdor te zabave še ni videl in kdor ljubi pošteno razvedrilo, naj le pride pogledat v nedeljo, ne bo mu žal. Na svidenje!

KOKRICA

V zadnjem „Gorenju“ dela dopisnik iz Predoselj prav dobro reklamo za tujski promet naši vasi. Cudimo se, kako je mogel dopisnik, pisati v nekih nočnih razgrajatih in pijancih, ki naj bi zadnje čase kalili mir in ugled naše vasi. Kokričani moramo ugotoviti, da se je prav zadnja leta stanje v tem oziru hvala Bogu mnogo zboljšalo, da ni več toliko vandalizma, kot ga je bilo prejšnja leta v vasi. O kakih pravih pijancih pa sploh govoriti ne moremo, ker jih do danes še ne poznamo.

Upamo, da bi bili vsi občani ne samo Kokričani prav hvaležni oblasti, da zatre nočne razgrajate in to ne samo pri nas, ki jih ni največ, ampak po vseh vaseh naše občine, da bo za zagotovitev mirne prelohi skozi našo občino ob vsakem času domačinu kakor tujcu.

Občni zbor gasilske čete, kateri se je vršil v četrtek, je potekel v najlepšem soglasju. Zelja vseh članov je, da si zgradi čemprej gasilski dom, ker stari več ne odgovarja sodobnim potrebam

Poroke v letošnjem dolgem predpustu še nismo imeli nobene, kaj bo pa prinesel konec, nam pa še ni znano. Upamo, da bo spomladi boljše!

Občinska pot proti Rupi je v zelo slabem stanju. Prosimo merodajne, da se pot temeljito popravi, ker zelo trpi radi velikega prometa, ki se vrši na novo žago v Prevolni. Na del poti, ki pripada občini Kranj, je že navožen potreben gramoz za popravilo. Upamo, da bo tudi naša občina dobila potrebna sredstva za popravilo te res slabe poti.

JEZERSKO

Tako težko pričakovani dan se vendarle bliža. Vsi smo z veliko nestrpnostjo pričakovali, da pridejo k nam igralci Prosvetnega društva iz Preddvora, da nam z igro „Dva para se ženita“ priredijo nekaj poštenega razvedrila. Obljubili so nam, da bodo nepreklicno v nede-

ljo 27. t. m. v Prosvetnem domu popoldne ob 3. uri ponovili imenovano burko. Prepričani smo, da bo prostora priinaanjkovalo, saj so naši ljudje željni pravega razvedrila. Lahko pa tudi trdimo, da ne bo nihče razočaran, saj bodo nastopili preizkušeni igralci. Na svidenje, da dostojno pozdravimo naše goste!

PREDOSLJE

Tukajšnja krajevna organizacija JRZ je imela pretekli teden svoj občni zbor, katerega se je udeležilo prav lepo število volilcev. Poleg volitev so bile zanimive debate, ki so živo posegale v naše domače razmere in marsikaj razčistile, kar ni bilo ljudem jasnega. Zato bo tukajšnji odbor JRZ take sestanke v bodoče večkrat prirejal in je prav, da se jih udeležujemo.

Delavski sestanek. V nedeljo 20. t. m. popoldne ob 3. uri bomo imeli v Predosljih v dvorani našega doma delavski sestanek, na katerem bo poročal g. Andrej Križman o delavskem vprašanju, o organizacijah in drugem. Vsi delavci in delavke brez razlike ste vabljeni, da se sestanka udeležite.

Prosvetno društvo pripravlja za pustno nedeljo zanimivo burko „Stric v toplicah“, ki nam bo prinesla veliko veselja in smeha na koše ravno za pustno nedeljo. Pričetek bo ob pol 4. uri popoldne. Na svidenje!

PREDDVOR

Sv. misijon, ki je bil pri nas od 30. januarja do 6. februarja, je zelo lepo uspel. Cerkevno opravilo je bilo vsak dan trikrat, pa vselej je bila cerkev nabito polna vernikov. Govori, ki sta jih govorila č. gg. misijonarja, so vsem faranom segli do srca. Spravna pridga, ki je bila v petek, je rodila obilen sad, da lahko rečemo, da danes v preddvorski fari ni sovraštva med farani. Brez razlike stanu in mišljenja, vsak faran je opravil svojo dolžnost. Kako lep in ganljiv je bil pogled v nedeljo v naši farni cerkvi, ko je k mizi Gospodovi pristopila vsa cerkev. Domači č. g. župnik je podčlil samo v nedeljo nič manj kot 1173 sv. obhajl. Med sv. misijonom je bilo podeljenih 4922 sv. obhajl.

Vso slovesnost pa je zaključila v nedeljo zaključna procesija. Nebeški Oče, h kateremu smo ves teden pošiljali svoje prošnje in mu polagali račun svojega življenja, nam je naklonil lepo vreme, da smo mogli tudi zunaj manifestirati za našega evarhističnega Kralja. Procesijo je vodil č. g. dekan Škerbec iz Kranja ob asistenci 6 duhovnikov. Razvrstilo se je preko 2000 vernikov v procesiji na čelu s Križanim, nato šolska mladina, bandero fare, moške in fantje, gasilci, Marijina družba, pevci, Najsvetejše z duhovščino, občinski odhori ter žene in dekleta. Procesija je bila dolga nad 1 km.

Se je Bog v naši fari! Ni se nam treba bati n kogar. Ob zaključku je cela cerkev pela: Povsod Boga, On je naš Oče, povsod Boga, On je naš Kralj!

Hvala Vam č. gg. misijonarji, hvala vsem č. gg. duhovnikom in hvala Vam naš dušni pa-

„Kaj je to perilo res moje? Se nikdar ni bilo tako čisto oprano!“ — Čemu se čudi? Za pranje je vendar rabila priznana dobro terpentinovo milo Zlatorog. To milo kljub svoji izdatnosti opere vsako še tako zelo zamazano ali zaprano perilo tako temeljito, da je po pranju belo kot sneg, voljno-mehko in duhteče.

stir, da ste tako lepo in slovesno pripravili farno, da je glasno in jasno izpovedala, da še ljubi svojega Odršenika Jezusa Kristusa.

Občinske zadeve Občinski odbor je dne 9. februarja imel svojo sejo na kateri je med drugim obravnaval tudi zaključni račun za leto 1936-37. Račun dohodkov in izdatkov za l. 1936-37 izkazuje napram proračunu za to leto sledeče dohodke: proračun din 173.532, resnični dohodki z ostankom iz l. 1935-36 din 187.039. Pri dohodkih je treba pripomniti, da doklade na neposredne davke in trošarino niso dosegle svote, ki je bila predvidena, in to doklade mesto 103.532 d'n samo 80.750 din, trošarina pa mesto 50.000 din samo 28.420 din. Druge postavke so bile vse prekoračene, tako da je obračun uravnotežen s proračunom. Izdatki so bili po proračunu din 185.062, a dejansko izdano din 186.272. Največje breme so bile za občino v tem letu še vedno šole, ki so vse štiri (Preddvor, Kokra, Trstenik in Gorice) prejele din 25.223, in ubožni sklad, ki je prekoračil proračun din 30.000 za vsoto 3.515 din. Tudi plačilo dolga za občinsko hišo, ki ga je treba še plačevati, obremenjuje občino. Med izdatki je vsota din 26.291, ki je plačana v ta namen. Občinski odbor je ugotovil, da ima občina Preddvor še 199.000 din dolga za občinsko hišo.

Opozarjamo ponovno vse, da v lastnem interesu ne pozabijo na točen datum in točno uro, to je na nedeljo 20. februarja ob pol 4. uri. Kaj pa bo takrat tako važnega? Važnega nič, pač pa se bo lahko vsakdo kesal, če zamudi

Z današnjim nagradnim vprašanjem zaključujemo prvo nagradno tekmovanje. Vsi tekmovalci naj pošljejo odgovore na vseh pet vprašanj, napisane na odrezkih iz lista, upravi našega lista pod naslovom: **Uprava Gorenjca „Nagradno tekmovanje“ — Kranj.**

V upravi bodo pregledali vse odgovore, ker samo točni odgovori pridejo v poštev za žrebanje, ki se bo izvršilo dne 24. februarja t.l. v navzočnosti naročnikov. Imena tekmovalcev, ki bodo izžrebani za nagrade, bomo objavili v sledeči številki. Ozirali se bomo samo na odgovore, ki jih bomo prejeli do 24. t. m. do 9. ure dopoldne.

NAGRADE:

- 1.) novo moško kolo, kompletno, znamke „Kompressor“
- 2.) 500 kom. strešne opeke „Bobrovec“
- 3.) moška ročna ura švicarske znamke „Thiel“
- 4.) 2 nagradi v obliki celoletne naročnine
- 5.) 4 nagrade v obliki polletne naročnine na naš list.

Gorenjčevu drugo nagradno tekmovanje!

se bo pričelo s prihodnjo številko. Ker je med našimi bralci veliko zanimanja za reševanje nagradnih vprašanj in ker smo pri prvem tekmovanju uvideli, da se je tekmovanje precej zavleklo, smo se odločili, da število nagradnih vprašanj posameznega tekmovanja zmanjšamo na tri. Že sedaj opozarjamo naše bralce, da takoj sledeče vprašanje hranijo za drugo nagradno tekmovanje. Nagrade bomo objavili v sledeči številki. UPRAVA „GORENJCA“

Zadnje vprašanje!

ODREŽI

Pošijite do 24. febr. 1938.

V. nagradni kupon:

5.) Kdaj in kje je umrl pesnik dr. Francè Prešeren?

Odgovor: .....

Naslov: ....., poklic: .....

bivališče: ....., pošta: .....

Važno za vsakega je!

da si pred nakupom blaga za spomlad ogledate našo novo bogato izbiro. Dospelo so nove pošiljke vsakovrstnega blaga in sicer:

Damskega volnenega blaga v najnovejših modnih barvah, kakor tudi v vseh temnih barvah za obleke, kostime in plašče. Velika izbira moških kamgarnov, štofov za športne obleke in plašče, kakor tudi vse vrste svile, popelnov, ripsov, pralne svile, platna, sifonov itd. Prodajamo tudi na hranilne knjižice.

V pričakovanju, da nas obiščete in se sami prepričate o ceni in kvaliteti se priporoča

Pavla Rabič Kranj, Mestni trg št. 18. (v Kccbekovi hiši).

to priliko in si ne bi ogledal predstave v našem domu „Dva para se ženita“.

Pripominjamo da se predstava prične točno ob pol 4. uri ne pa ob 4, kakor je bilo na letalnih pomotoma navedeno.

Občinska uprava bo imela svojo redno sejo v sredo dne 23. t. m. Na dnevnem redu je sestava proračuna za leto 1938-39.

CERKLJE

Vodovod. Občinski odbor je na proračunski seji glede vodovoda sklenil sledeče: Za zgradbo vodovoda v katastrskih občinah Grad, Dvorje, Češnjek, Zg. Brnik, Sp. Brnik, Cerklje brez Police, da se bo pobirala 30% doklada na zemljarino in zgradarino v vseh spredaj omenjenih katastrskih občinah ter tudi vključno Polico. Za Polico pa je bilo sklenjeno, da ji vrne občina 30% naklado, ki je pobrana od davčnega urada za Polico, in sicer vodovodni zadrugi Pšenična Polica, za odplačevanje njenega dolga, ki ga ima še poravnati za zgradbo svojega vodovoda.

Razglašeno je bilo pred cerkvi preteklo nedeljo, da bo dne 24. marca ob 10. uri pri okrajnem sodišču v Kranju dražba Čimžarjeve elektrarne z vsemi pritlikinami vred. Vrednost nepremičnin je cenjena na 28.920.— din, vrednost strojev in omrežja pa na 318.000.— din skupaj 346.920.— din. Najmanjši ponudke, pod katerim se ne prodaja, je 187.280.— d'n.

Občina je razpisala pragmatično mesto občinskega tajnika, z mesečno plačo 750 din in varščo no 5000.— d'n. Prosilci morajo imeti srednjo ali njej enako šolo ter v roku 30 dni vložiti z predpisanimi listinami opremljeno prošnjo pri upravi občine.

Kam na pustno nedeljo? Da ne boste v zadržki, vas že danes opozarjamo na igro „Babilon“, ki jo vprižori Prosvetno društvo, katere nikakor ne smete zamuditi.

BREZJE

Dekliški krožek. V ponedeljek se je tudi pri nas ustanovil Dekliški krožek. V krožek so vabljeni vsa katoliška mlade dekleta, kajti le s skupnim sodelovanjem bo vsaka doprinesla svoj delež za uspeh dela v krožku. Ni pa že dosti krožek ustanoviti marveč je treba pri tem navdušenju tudi vztrajati. Prvi predsednici, Ivi Finžgarjevi, želimo, da bodo njena stremeljenja povsod naletela na dobromisleča srca in žela bogat uspeh!

Občni zbor fantovskega odseka. V nedeljo, 20. februarja se bo ob 8. uri (dopoldne) vršil v samostanski dvorani občni zbor Fantovskega odseka Brezje—Mošnje. Fantje, pridite v obilnem številu, ker nas obiščejo tudi Jeseničani in pokažite, koliko še gori v vaših srcih fantovskega navdušenja! Bog živi!

BESNICA

Občni zbor krajevne organizacije JRZ se bo vršil v nedeljo dne 27. februarja ob pol 4. uri popoldne pri g. Knificu Jožefu v Zg. Besnici. Občnega zbora se bo udeležil tudi g. dr. Mežgar iz Kranja.

Za vse člane je udeležba obvezna, somišljeniki uljudno vabljeni. Odbor.

MAVCICE

Prosvetno društvo vprižori v nedeljo 20. t. m. burko v 5. dejanjih „Babilon“. Začetek ob 15. uri. Vabljeni!

KOVOR

Gostovanje Brezjanov. V nedeljo 20. februarja ob 3. uri popoldne bo na odru našega Prosvetnega društva gostovalo Prosvetno društvo Brezje z burko „Dva para se ženita“. Brezjanji so na domačem odru dosegli s to igro velik uspeh, ki pa tudi pri nas brez dvoma ne bo izostal, zato pohižite v nedeljo v obilnem številu v našo dvorano!

PRESKA

Katoliško prosvetno društvo v Preski uprižori dne 20. februarja ob 3. uri popoldne v društvenem domu v Preski veseligrvo v 3. dejanjih „Dva para se ženita“. Smeh. Vljudno vabljeni.

MOŠNJE

V torek je v Ljubljanskem opernem gledališču z velikim uspehom prvič nastopila gdč. Valčič Heybalova, hčerka našega organista g. Heybala Gdč. Heybalovi k njenemu odličnemu nastopu iskreno čestitamo!

Iz pisarne Okrajne Kmečke zveze

Avto na občni zbor Kmečke zveze v Celju vozi v nedeljo dne 26. t. m. zjutraj iz Nakla ob 6. uri, nato skozi Kranj pri „Bekselnu“ ob 6.15 uri, Senčur 6.30 uri, Brniči 6.45 uri, Moste ob 7. uri.

Zamudnike se ne bo čakalo, voznja tja in nazaj stane din 40.—.

Kotiček za čebelarje

Čebelarstva podružnica v Kranju je na svojem letnem občnem zboru sklenila z ozirom na to, ker je lanskoletna veselica zaradi slabega vremena skrajno slabo izpadla, da ponovi svojo prireditev — veliko čebelarstvo veselico v nedeljo dne 3. julija t. l. v lepih prostorih hotela „Kranjski dvor“ (pri Peterlinu).

Točen in zelo pester spored veselice se bo objavil pozneje. Čisti dobiček te veselice je namenjen v korist in napredek čebelarstva kranjskega okraja.

Opozarjamo in prosimo vsa ostala društva celega okraja že sedaj na to, da svojih prireditev na to nedeljo ne bodo prirejela.

Čebelarstva podružnica v Naklem je na nedeljo dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne skl. cala sestanek svojih članov, katerega se je udeležilo zelo lepo število. Na tem sestanku se je z zelo velikim zanimanjem razpravljalo o bodoči ureditvi ajdovih pašišč, zbrali so se točni podatki ajdove setve in točno število zazimljenih panjev vseh čebelarjev—članov kakor nečlanov v območju nakelske podružnice, ki se bodo v obliki predloga predali od kr. banske uprave določeni komisiji za ureditev ajdovih pašišč. Dalje so člani na tem sestanku iznesli zelo ostre pritožbe glede cene denaturiranega čebelnega sladkorja, da je predrag, in glede strok. list „Slov. čebelarja“, da bi moral biti cenejši, ker se sedaj tiska v cenejši tiskarni in ker je tudi sedanja obleka „Čebelarja“ slabša od prejšnje.

Zelo živahna debata se je razvila tudi o bodočem delu čeb. podružnice, in ker so bili vsi člani odbora navzoči, je predsednik podružnice, g. Franc Križaj proglašil sestanek za odborovo sejo, na kateri se je na splošno željo sklenilo z vsi s'lo delovati za čim tesnejšo zvezo z vsemi ostalimi podružnicami kranjskega okraja, ker le z združenimi močmi bo mogoče naše domače kmečko čebelarstvo dvigniti in dovesti na ono pot, katero nam je začrtal že naš slavni učitelj Anton Janša. Tega sestanka se je udeležil na povabilo tudi član širšega odbora osrednjega društva kot zastopnik gorenjskih podružnic, g. Janko Ravnik iz Kranja.

Nakelčani, le tako naprej! Bog živi!

Čebelarstva. Neki stari očanec izpod Storžene je povedal stedečji nasvet za naše mlade čebelarje—začetnike:

„Ako čebelar spomladi ujame prvega metulja, ki ga vidi, in ga spusti nato skozi desni rokav oblečenega sukniča, da zleti skoz živ, najde prvi ubežni roj.“

Kmetijsko

Nadaljnji spored predavanj na planšarskem tečaju v Trzinu:

20. februarja (nedelja) od 9. ure dalje:

- 1.) Gozdarstvo ter gozd in planine.
- 2.) Ovčarstvo.
- 3.) Prašičjereja in kokošjereja v planinski kmetiji.

24. februarja (četrtak, sv. Matije dan) od 2. ure popoldne dalje:

- 1.) Živinozdravstvo.
- 2.) Planinski zakoni.
- 3.) Ureditve hlevov, gnojišč in gnojničnih jam, tozadevne podpore ter gospodarstvo z gnojem.

27. februarja (nedelja) od 9. ure dalje:

- 1.) Mlekarstvo v tržiškem okraju in na tržiškem trgu ter ravnanje z mlekom na planini.
- 2.) Živinorejsko zadrugištvstvo in morebitno osnovanje zadruge.
- 3.) Pridelovanje krme z ozirom na planšarske prilike ter silosi.
- 4.) Planšarstvo iz vidika agrarnih operacij.

Ženini in neveste!

Nešetokrat sem Vam že dokazal, da dobite najcenejše in najlepše fotografije pri

fotografu JUG - Kranj

Jur' s pušo

Na Glavnem trgu v Kranju. Mestni občinski sluga je z bobnom privabil precej radovednežev okoli sebe, med njimi se nahajata tud. dva ugledna meščana, vodilni osebji sedanje kranjske opozicije.

Sluga: „Raaazglaas! Občinski odbor občine Kranj je na svoji seji dne 14. I. 1938 enoglasno sklenil, da odstoopiiii...“

Prvi meščan: „Kaj? Vidiš, sedaj se je uresničilo! Sami so sklenili da gredo iz občine. Tako je! Zlodej naj jih vzame!“

Sluga: „... brezplačno parcelo št. ta in ta orožništvu za zidavo vojašnice.“

Prvi meščan: „...??!“

Drugi meščan: „Zopet so nas potegnili!“

Gospodarstvo

V DECEMBRU 1937 SO NARASLE VLOGE PRI 15 SLOVEN. HRANILNICAH ZA 6.377.080 DIN.

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so znašale 31. decembra 1937 vloge pri 29 slovenskih hranilnicah 1.005.591.521 dinarjev. Od tega odpade na vloge na knjizice 603 milj., na tekoče račune 402,3 milj. V pr meri s prejšnjim mesecem so torej narasle vloge na knjizice za 2,9 milj., vloge v tekočem računu za 3,5 milj., skupne vloge pa za 6,4 mlj. dinarjev. Posebej je treba povdariti, da v teh številkah niso vsebovane obresti za leto 1937, ki se bodo izkazale šele v poznejših izkazih. Prirastek pri vlogah na knjizice izkazuje 15, pri vlogah v tekočem računu tudi 15 (od 20 hranilnic, ki imajo tekoče račune), pri vseh vlogah celo 15 hranilnic, torej večina. Število vlagateljev na knjizice je naraslo pri 7, v tekočem računu pri 15, skupno število vlagateljev pri 8 hranilnicah znaša pa 135.506.

Od leta 1931 se že ni zgodilo v nobenem mesecu, da bi bile narasle vloge nele v celoti, temveč tudi vsaka izmed obeh skupin vlog. Lepšega dokaza o vračajočem se zaupanju vlagateljev v hranilnice in denarne zavode sploh skoro ni mogoče misliti. Zelo ugodno na dotok novih vlog je vplivala akcija Narodne banke in Pošne hranilnice za mobilizacijo denarnih zavodov s pomočjo likviditetnih kreditov, ker vidijo vlagatelji, da imajo sedaj denarni zavodi vseh vrst zaslonbo pri obeh omenjenih zavodih, ki sta jim priskočila na pomoč. Nekateri zavodi so že pričeli oproščati vloge, dočim bodo pri drugih rešene različne formalnosti v najkrajšem času. Po oprostitvi vlog se more računati s še večjim dotokom novih vlog, nego se je pokazal dosedaj pri vseh zavodih, ki so del starih vlog opustili, dočim so nove vloge vedno razpoložljive.

Š a h

V nedeljo dne 20. februarja igra „Kranjski šahovski klub“ turnir za prvenstvo „Slovenske šahovske zveze“ s šahovskim klubom iz Skofje Loke. Igra se na 8 deskah ob 14. uri v lovski sobi hotela Stara pošta.

Ta teden je „Kranjski šahovski klub“ porabil za trening svojega moštva. Ako ne bo kakih posebnih presenečenj se upravičeno nada popolnemu uspehu. Nastopili bodo igralci, ki so ves čas prdno trenirali, tako da je pričakovati zares zanimive in lepe borbe.

Vsi prijatelji kraljevske igre se vljudno vabijo, da prisostvujejo lepi borbi kranjskega šahovskega moštva. Gledalci se opozarjajo, da niso dopustne n kake pripombe in motnje igralcev z eventualnimi medklji. Vstopnine ni!

Peter Rešetar rešetari

Klerikalizem. Dolgo sem premišljeval o tem, kaj je to, sedaj mi je bila dana prilika, da sem se poučil. Mi prav za prav še nismo pravi klerikalci. Ko bomo taki, kot so naši bratje, tedaj bomo šele pravi. Sem radoveden, če bodo tedaj JNSarji tudi tako z nami držali, kakor sedaj držijo z brati. (Slov. Gospodar.)

MALI OGLASI

Za vsako besedo v mljih oglasih se plača 0 50 D. Naimanjš znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Dne 2. febr. 1938 je bila iz Kranja do Stražišča izgubljena železna jermenica (šajba). Pošten najditelj se naproša, da jo odda proti nagradi v župnišče Kranj ali Smartno.

Prodam ca 2000 kg dobrega sena in otave, Anton Bergant, Smarjetna gora 5.

Kupim dobro ohranjen otroški športni voziček. Ponudbe na upravo lista.

Žarnice

pregorele zamenja za nove od Din 6'50 dalje. Pri zamenjavi 50 kom popust.

„Obnova“

pri Franjo Nadižar KRANJ, Prešernova 18.

VINO

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani — Frankopanska ul. 11

Vsem, ki se nameravate fotografirati!

Pri boljšem fotografiranju naredim po dva posnetka in pri vpljudu prob šele naročite fotografije. (Oglejte si naše izložbe!)

Foto JUG, - Kranj

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom pošne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razgologo.

Hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Poročni prstani in druga darila so najsolidnejša pri

B. RANGUS

zlatar in sodni cenilec v Kranju

Lepo in solidno izbiro ur, zlatine, očk., jedilnega orodja, kristal stekla, nalivnih peres, okvirjev za slike, modernih broš, lepo sortiranih kuku ur itd. — Vsa v to stroko spadajoča popravila se strokovno popravijo ali predelajo pod jamstvom v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. Kupujem staro in novo zlato in srebro. — Cenik Vam je na razpologo.

